

Objaśnienia do formularza G-10.4(P)k

Objaśnienia dotyczą wzoru formularza za poszczególne kwartały 2021 r. i za 2021 rok.

Do sporządzania sprawozdania zobowiązany jest operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

Przy wypełnianiu sprawozdania należy stosować zasady zawarte w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. poz. 503).

Dział 1. Sprzedaż usług przesyłania

Sprzedaż usług przesyłania należy wykazywać w podziale na grupy odbiorców.

W wierszu 01 należy wykazać sprzedaż do operatorów systemów dystrybucyjnych (dawnych spółek dystrybucyjnych; tj. OSD posiadających powyżej stu tysięcy odbiorców).

W **wierszu 04** należy wykazać sprzedaż do odbiorców końcowych.

W **wierszu 05** należy wykazać sprzedaż do drobnych operatorów systemów dystrybucyjnych (tj. OSD posiadających mniej niż sto tysięcy odbiorców).

W wierszu 11 - eksport rozliczany finansowo - należy podać ilość energii elektrycznej sprzedanej za granicę przez wszystkich uczestników rynku.

W wierszu 12 - import rozliczany finansowo - należy podać ilość energii elektrycznej kupionej za granicą przez wszystkich uczestników rynku.

W kolumnie „**Liczba odbiorców**” należy podać liczbę miejsc dostarczania energii elektrycznej do odbiorców zużywających energię na własny użytek lub/i odsprzedających tę energię, określonych w umowie o przyłączenie do sieci albo w umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, albo w umowie sprzedaży energii elektrycznej, albo w umowie kompleksowej, będący jednocześnie miejscem odbioru tej energii.

Dział 2. Zakup energii elektrycznej na pokrywanie strat w sieci przesyłowej oraz na potrzeby własne stacji

Należy wykazać ilość i wartość energii elektrycznej kupowanej na pokrycie strat w sieci przesyłowej oraz na potrzeby własne stacji w podziale na poszczególne kierunki zakupu.

W wierszu 05 należy wykazać energię elektryczną zakupioną na podstawie umowy z domem maklerskim na obrót towarami giełdowymi na rynkach prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii S.A.

Dział 3. Zakup usług systemowych, tys. zł

Dział ten dotyczy zakupu usług związanych z zapewnieniem niezawodności działania systemu elektroenergetycznego - usług systemowych i rezerw mocy.

Wielkości te generują pozycje kosztów operatora systemu przesyłowego sieciowego zaliczane do kosztów działalności przesyłowej.

Dział 4. Obroty na rynku bilansującym

W kolumnach 1–8 należy wykazać ilość i wartość energii elektrycznej kupionej poprzez rynek bilansujący ogółem oraz w podziale na zakup od przedsiębiorstw wytwórczych, przedsiębiorstw obrotu i operatorów systemów dystrybucyjnych.

Kolumny 9–16 przeznaczone są na podanie informacji o ilości i wartości energii sprzedawanej na rynku bilansującym ogółem oraz w podziale na sprzedaż dla przedsiębiorstw wytwórczych, przedsiębiorstw obrotu i operatorów systemów dystrybucyjnych.

W kolumnie 17 należy podać saldo obrotów na rynku bilansującym obliczone jako różnica pomiędzy zakupem (kolumna 2) a sprzedażą (kolumna 10) energii.

Dział 5. Wynik finansowy na działalności energetycznej, w tys. zł

Na przychody z działalności przesyłowej składają się opłaty uzyskiwane z tytułu:

- świadczenia usług przesyłania (według stawek sieciowych),
- świadczenia usług dotyczących bezpieczeństwa systemu i jakości dostaw energii (według stawki jakościowej),
- prowadzenie rozliczeń z tytułu wymiany energii elektrycznej między krajowym systemem elektroenergetycznym a systemami elektroenergetycznymi państw niebędących członkami Unii Europejskiej (według stawki rynkowej),
- ponadumownego poboru energii biernej,
- przekroczenia mocy,

pomniejszone o bonifikaty i upusty z tytułu niedotrzymania warunków.

Wiersz 03 - przychody z opłaty OZE wpłaconej przez płatników opłaty OZE oraz przez podmioty przyłączone bezpośrednio do sieci przesyłowej, niebędące płatnikami opłaty OZE, zgodnie z art. 100 ust. 4 przewidziane wyłącznie na pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii oraz kosztów działalności OREO S.A.

Wiersz 04 – przychody z opłaty kogeneracyjnej wpłaconej przez płatników opłaty kogeneracyjnej oraz przez podmioty przyłączone bezpośrednio do sieci przesyłowej, niebędące płatnikami opłaty kogeneracyjnej na rachunek operatora rozliczeń zgodnie z art. 60 ust. 4 z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji (Dz. U. z 2020 r. poz. 250, z późn. zm).

W wierszu 06 – przychody z tytułu wniesionych opłat mocowych pobranych zgodnie z art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 247).

W wierszu 09 należy wykazać wielkość kwot opłat przejściowych pobranych od operatorów systemu dystrybucyjnego oraz od odbiorców końcowych przyłączonych bezpośrednio do sieci operatora systemu przesyłowego.

Przychody z działalności energetycznej obejmują również przychody ze sprzedaży energii elektrycznej uzyskane na rynku bilansującym.

Koszty uzyskania przychodów są sumą:

1) kosztów przeniesionych:

- zakupu energii elektrycznej na potrzeby rynku bilansującego, oraz na pokrycie strat,
- zakupu rezerw mocy oraz usług systemowych w przedsiębiorstwach wytwórczych,
- wpłat dokonanych na rachunek opłaty przejściowej.

2) kosztów działalności własnej obejmujących koszty poniesione przez przedsiębiorstwo na eksploatację i utrzymanie sieci, obsługę rynku bilansującego.

Wynik na działalności energetycznej stanowi różnicę pomiędzy przychodami a kosztami uzyskania przychodów.

Wiersz 26 – pozostałe przychody operacyjne – obejmuje przede wszystkim:

- zyski nadzwyczajne wynikające z działalności przesyłania,
- kwoty rozwiązanych rezerw na należności za przesyłanie,
- zysk ze sprzedaży środków trwałych zaangażowanych w działalność przesyłania.

Wiersz 28 – pozostałe koszty operacyjne – obejmuje przede wszystkim:

- straty nadzwyczajne wynikające z działalności przesyłania,
- kwoty tworzonych rezerw na należności za przesyłanie,
- odpisane wierzytelności (dotyczące przesyłania) w wyniku postępowań upadłościowych i układowych.

Wiersz 31 – przychody finansowe – obejmuje przede wszystkim: odsetki od lokat oraz udzielonych pożyczek (wysokość odsetek przypadających na przesyłanie można naliczyć proporcjonalnie do wielkości przychodów z przesyłania w okresie założenia lokaty lub udzielenia pożyczki).

Wiersz 32 – koszty finansowe – obejmuje przede wszystkim:

1. Koszty zachowania płynności płatniczej (m.in. koszty obsługi kredytów i pożyczek).
2. Koszty odsetek od kredytów i pożyczek związane z modernizacją i rozwojem przedsiębiorstwa w zakresie działalności energetycznej oraz związane z inwestycjami z zakresu ochrony środowiska.
3. Koszty z tytułu ściągania należności.
4. Ujemne różnice kursowe z działalności operacyjnej w zakresie przesyłu energii elektrycznej.

Dział 6. Koszty działalności energetycznej - układ kalkulacyjny, w tys. zł

W wierszach 02–03 należy wykazać koszty energii elektrycznej kupionej na potrzeby rynku bilansującego oraz pokrywanie strat w sieciach przesyłowych.

Koszty wynikające z rozliczeń w ramach JTC (tranzytów międzynarodowych) należy wykazać w **wierszu 07**.

W wierszach 11 i 12 należy podać odpowiednio:

- koszty remontów,
- koszty wydziałów pomocniczych.

Koszty remontów obejmują remonty budynków, budowli, maszyn i urządzeń oraz innych środków trwałych zaliczonych do miejsc powstawania kosztów przesyłania energii elektrycznej.

Mogą to być remonty wykonane systemem własnym lub zlecone innym przedsiębiorstwom.

Koszty remontów grupują wszystkie pozycje kosztów działalności operacyjnej, tj. materiały wraz z kosztami zakupu, płace i świadczenia na rzecz pracowników, amortyzację sprzętu i transportu technologicznego, obce usługi remontowe.

Koszty wydziałów pomocniczych obejmują działalność niezaliczoną do działalności podstawowej, jak np.:

- wydziały transportu i sprzętu zmechanizowanego,
- wydziały budowlane i naprawcze.

Wiersz 13 – należy wykazywać koszty budowy, rozwoju i eksploatacji systemów bilansowo-rozliczeniowych niezbędnych do realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej zgłoszonych w formie grafików obciążeń.

Dział 7. Koszty własne według rodzajów, w tys. zł

W kosztach bezpośrednich wyodrębnia się następujące składniki kosztów:

- materiały i energię,
- usługi obce,
- amortyzację,

- podatki i opłaty, w tym podatki i opłaty związane z korzystaniem ze środowiska,
- wynagrodzenia i świadczenia na rzecz pracowników,
- pozostałe koszty.

Wielkość kosztów własnych wykazywanych w Dziale 7 jest równa wielkości kosztów wykazywanych w wierszu 08 w Dziale 6.

Dział 8. Nakłady na środki trwałe oraz zatrudnienie – wypełniać tylko w sprawozdaniu za rok

W wierszu 01 należy wykazać wartość nakładów na budowę lub (i) wartość zakupu środków trwałych (w tym także niewymagających montażu lub instalacji) wraz z kosztami ponoszonymi przy ich nabyciu, wartość nakładów na wytworzenie środków trwałych we własnym zakresie, koszty dostosowania środka trwałego do użytkowania, koszty montażu, wartość nakładów na ulepszenie istniejących środków trwałych, w tym również na ulepszenie obcych środków trwałych oraz pełną wartość nakładów na środki trwałe nabyte na mocy umowy o leasing. Wielkość poniesionych nakładów inwestycyjnych należy podzielić według następujących kryteriów klasyfikacyjnych:

- inwestycje odtworzeniowe – polegające na zastępowaniu zużytych lub przestarzałych urządzeń nowymi w celu zapobieżenia procesowi starzenia się majątku,
- inwestycje rozwojowe – mające na celu zwiększenie potencjału produkcyjnego w znaczeniu wydajności parku maszynowego lub służące wdrażaniu do produkcji nowych wyrobów, lepiej zaspokajających istniejące potrzeby potencjalnych nabywców,
- inwestycje pozostałe.

W wierszu 05 należy podać przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty.

Dział 9. Przychody i koszty z tytułu przyłączenia odbiorców, w tys. zł

Przychody z działalności przyłączeniowej stanowią opłaty za przyłączenie według stawek taryfowych lub umownych określonych w umowie o przyłączenie.

W wierszu 02 – należy wykazywać nakłady ponoszone na budowę odcinków sieci służących do przyłączania podmiotów zgodnie ze specyfikacją określoną w § 13 ust. 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną.

Dział 10. Zobowiązania w działalności przesyłowej, w tys. zł

Dział ten dotyczy zobowiązań przedsiębiorstwa związanych z prowadzoną działalnością energetyczną. Dane należy wykazywać odrębnie dla zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych.

Dział 11. Opłaty przejściowe/Opłaty mocowe

W dziale należy wykazać wielkość przychodów z tytułu świadczenia usługi udostępniania krajowego systemu elektroenergetycznego przeznaczonych na pokrycie kosztów osieroconych wynikających z przedterminowego rozwiązania umów długoterminowych wytwórców energii elektrycznej oraz kosztów działalności Zarządcy Rozliczeń S.A. Operator systemu przesyłowego pobiera opłatę przejściową od podmiotów pełniących funkcję operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz od odbiorcy końcowego przyłączonego bezpośrednio do sieci przesyłowej.

Wielkość należnej opłaty przejściowej należy wykazać w podziale na następujące grupy odbiorców:

1. odbiorcy końcowi pobierający energię elektryczną w gospodarstwie domowym zużywający rocznie:

- a) poniżej 500 kWh energii elektrycznej,
  - b) od 500 kWh do 1200 kWh energii elektrycznej,
  - c) powyżej 1200 kWh energii elektrycznej (w podziale na dwie grupy: od 1200 kWh do 2800 kWh oraz powyżej 2800 kWh).
2. odbiorcy nie wymienieni w punkcie 1, których instalacje są przyłączone do sieci elektroenergetycznej:
- a) niskiego napięcia,
  - b) średniego napięcia,
  - c) wysokich i najwyższych napięć (nie wymienieni w punkcie 3).

3. odbiorcy, których instalacje są przyłączone do sieci elektroenergetycznej wysokich i najwyższych napięć i którzy w roku poprzedzającym o rok dany rok kalendarzowy, w którym są stosowane stawki opłaty przejściowej, zużyli nie mniej niż 400 GWh energii elektrycznej z wykorzystaniem nie mniej niż 60% mocy umownej, dla których koszt energii elektrycznej stanowi nie mniej niż 15% wartości ich produkcji (**wiersze 03 i 11**).

W kolumnie 04 – opłaty mocowe - należy wykazać wielkość opłat pobranych od odbiorców końcowych oraz przedsiębiorstw energetycznych przeznaczonych na wypłatę wynagrodzenia za wykonywanie obowiązków mocowych, odpowiadającą kosztom zakupionego obowiązku mocowego oraz uzasadnionym kosztom rozliczeń zgodnie z art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy. Podział odbiorców powinien być zgodny z klasyfikacją ustaloną przy kalkulowaniu stawek opłaty mocowej dla odbiorców końcowych określoną w art. 74 ust. 7 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy.

Dział 12. Bilans energii elektrycznej w sieci najwyższych napięć

Uwaga! Nie wypełniać w sprawozdaniu za rok.

Celem działu jest obliczanie strat sieciowych i różnicy bilansowej w sieciach najwyższych napięć.

Przychód, wiersze 01–10 – obejmują energię wprowadzoną do sieci najwyższych napięć (400 kV i 220 kV).

Energię elektryczną z elektrowni i elektrociepłowni należy podawać w wierszach od 01 do 06.

Wiersz 07 obejmuje energię wpływającą z sieci operatorów systemów dystrybucyjnych (dawnych spółek dystrybucyjnych; tj. OSD posiadających powyżej stu tysięcy odbiorców) do sieci najwyższych napięć.

Wiersz 08 obejmuje energię wpływającą do sieci operatora systemu przesyłowego z zagranicy na napięciu 400 kV i 220 kV. Dostawa z zagranicy bezpośrednio do sieci dystrybucyjnej nie powinna wchodzić do bilansu sieci najwyższych napięć.

Wiersz 09 obejmuje ilość energii elektrycznej dostarczonej bezpośrednio od odbiorców końcowych przyłączonych do sieci NN.

W **wierszu 10** należy wykazać ilość energii elektrycznej dostarczonej od drobnych systemów dystrybucyjnych (tj. OSD posiadających mniej niż sto tysięcy odbiorców) przyłączonych do sieci NN.

Rozchód, wiersze 12–22 – obejmują energię odprowadzoną z sieci najwyższych napięć niezależnie od finansowego sposobu rozliczenia tej energii.

Wiersz 12 obejmuje ilość energii elektrycznej dostarczonej bezpośrednio do odbiorców końcowych przyłączonych do sieci NN.

W **wierszu 13** należy wykazać ilość energii elektrycznej dostarczonej drobnym operatorom systemów dystrybucyjnych (tj. OSD posiadających mniej niż sto tysięcy odbiorców) przyłączonych do sieci NN.

Wiersz 15 obejmuje ilość energii elektrycznej zużytej na potrzeby własne stacji NN.

Wiersz 16 obejmuje energię przekazaną do sieci operatorów systemów dystrybucyjnych (dawnych spółek dystrybucyjnych; tj. OSD posiadających powyżej stu tysięcy odbiorców) na wszystkich napięciach.

Wiersz 17 obejmuje energię pobraną przez elektrownie szczytowo-pompowe (Porąbka-Żar i Żarnowiec) z sieci najwyższych napięć na pompowanie wody do górnego zbiornika elektrowni.

Wiersz 19 obejmuje sumaryczną ilość energii elektrycznej zużytej na wyszczególnione w wierszu 20 potrzeby ogólne i wyszczególnione w wierszu 21 potrzeby blokowe elektrowni.

Wiersz 23 stanowi różnicę ilości energii wprowadzonej do sieci (wiersz 11) i energii oddanej (wiersz 22).

Wiersz 24 – wskaźnik różnic bilansowych – powinien być liczony jako iloraz różnicy bilansowej (wiersz 23) oraz energii wprowadzonej do sieci (wiersz 11).